

PORADNIK RYCZAŁTOWCA

przykłady | stawki | wzory | formularze

zmiany
2011

MAŁGORZATA BORKIEWICZ - LISZKA
ANNA JELEŃSKA
ALICJA BOBAK

- NOWE LIMITY W 2011 r.
- SPRAWDŹ, CZY MOŻESZ PŁACIĆ RYCZAŁT?
- ZUS W 2011 r.
- RYCZAŁT A VAT

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część tej książki nie może być powielana ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, kopiujących, nagrywających i innych – bez pisemnej zgody wydawcy.

Wydawca: WSZECHNICA PODATKOWA
30–318 Kraków, ul. Bałuckiego 31
tel.: 12 410 54 00, faks: 12 417 16 88
e-mail: wydawnictwo@tax.pl
www.wszechnicapodatkowa.pl

ISBN: 978-83-61807-48-3

Projekt okładki: Joanna Kołacz-Śmieja

Skład i łamanie: Robert Kowal

Druk: Drukarnia KNOW-HOW

Kraków 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
ROZDZIAŁ I	
Wybór ryczałtu	6
ROZDZIAŁ II	
Zryczałtowany podatek dochodowy od przychodów ewidencjonowanych	7
1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy	7
2. Wybór formy opodatkowania	13
3. Podstawa i wysokość opodatkowania	16
4. Zasady prowadzenia ewidencji przychodów	35
5. Dowody zakupu towarów	38
6. Sankcje	40
7. Spis z natury	40
8. Wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	41
9. Ewidencja wyposażenia	42
10. Indywidualne karty przychodów pracowników	42
11. Obowiązki podatników zryczałtowanego podatku dochodowego jako pracodawców	43
12. Zasady i tryb poboru podatku	51
13. Utrata warunków do opodatkowania ryczałtem	52
14. Zmiany w ryczałcie ewidencjonowanym obowiązujące w 2011 r.	52
15. Ulga w podatku dochodowym – tzw. kredyt podatkowy	55
16. Najem na ryczałcie	57
17. Zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej	60
ROZDZIAŁ III	
Limity odliczeń od przychodów i od podatku	63
1. Rodzaje odliczeń i ich wysokość	65
ROZDZIAŁ IV	
Zasady ubezpieczeń w 2011 r.	69
ROZDZIAŁ V	
Co ryczałtowiec powinien wiedzieć o podatku VAT	116
1. Drobnii przedsiębiorcy a podatek od towarów i usług (VAT)	117
2. Zasady VAT	124
3. Jak działa VAT?	125
4. Obowiązek prowadzenia ewidencji VAT	127
5. Najważniejsze pojęcia	131

ZAŁĄCZNIKI

1. Ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne	142
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz. U. Nr 219 z 2002 r. poz. 1836 ze zm.)	184
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia kart przychodów	190
4. Wzór ewidencji przychodów	192
5. Dienne zestawienie dowodów	193
6. Dowód wewnętrzny	194
7. Ewidencja wyposażenia	195
8. Wykaz środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	196
9. Ewidencja uproszczona VAT	197
10. Zawiadomienie urzędu skarbowego (spółki cywilne)	198
11. Oświadczenie o wyborze opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym od przychodów ...	199

WSTĘP

Zasady opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym regulują przepisy ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 930, zm.: Dz. U. z 2000 r. Nr 104, poz. 1104, Dz. U. Nr 122, poz. 1324, Dz. U. z 2001 r.: Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 125, poz. 1363 i 1369, Nr 134, poz. 1509, Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1183, Nr 169, poz. 1384, Nr 172, poz. 1412, Nr 200, poz. 1679, Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 202, poz. 1958, Dz. U. z 2004 Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619, Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1199, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1420, Dz. U. z 2006 r. Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1588, Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 888, Nr 143, poz. 894, Nr 209, poz. 1316, Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 201, poz. 1541, Dz. U. z 2010 r. Nr 3, poz. 13, Nr 28, poz. 146, Nr 75, poz. 473, Nr 219, poz. 1442, Nr 226, poz. 1478) i rozporządzeń Ministra Finansów:

- 1) z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (Dz. U. Nr 219, poz. 1836 ze zm.),
- 2) z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia kart przychodów (Dz. U. Nr 219, poz. 1839),
- 3) w Monitorze Polskim Nr 89 z 2010 r. pod poz. 1034 ogłoszono obwieszczenie Ministra Finansów z 25.11.2010 r. w sprawie stawek karty podatkowej, kwoty do której można wykonywać świadczenia przy prowadzeniu niektórych usług z wyjątkiem świadczeń dla ludności oraz kwartalnych stawek ryczałtu od przychodów proboszczów i wikariuszy obowiązujących w 2011 r.

W książce tej omówiono stan prawny obowiązujący w 2011 roku w zakresie opodatkowania osób fizycznych osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej, opłacających podatek w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, z uwzględnieniem zmian w przepisach obowiązujących od 2011 r.

Rozdział I

WYBÓR RYCZAŁTU

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą ma do wyboru trzy formy opodatkowania podatkiem dochodowym:

- ▶ zasady ogólne – opodatkowanie według skali podatkowej (stawki podatkowe 18 i 32%) lub podatek liniowy (19%),
- ▶ ryczałt od przychodów ewidencjonowanych,
- ▶ karta podatkowa.

Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, którą formę prawną najlepiej wybrać, nawet przy określonym rodzaju działalności. Każda z nich ma pewne zalety i wady oraz swoją specyfikę.

Przy wyborze formy opodatkowania działalności należy brać pod uwagę przede wszystkim:

1. rodzaj działalności
2. liczbę wspólników
3. skalę działalności
4. odpowiedzialność za zobowiązania firmy
5. rodzaj prowadzonej księgowości
6. wpływ na podejmowanie decyzji
7. koszty założenia
8. sposoby pozyskiwania kapitału.

Należy wiedzieć, że tylko przy niektórych rodzajach działalności możliwy jest wybór formy opodatkowania (i związanej z tym dokumentacji podatkowej).

Niniejsza publikacja da odpowiedź na pytanie kto może wybrać ryczałt ewidencjonowany (formę opodatkowania opłacalną dla podatników prowadzących działalność gospodarczą przy niewielkim udziale kosztów w przychodzie) i jakie są zasady opodatkowania w tej formie.

Rozdział II

ZRYCZAŁTOWANY PODATEK DOCHODOWY OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy

Zakres podmiotowy zryczałtowanego podatku dochodowego obejmuje osoby fizyczne i spółki cywilne osób fizycznych oraz spółki jawne osób fizycznych uzyskujące przychody z prowadzonej działalności gospodarczej, jeżeli:

- ▶ w roku poprzedzającym rok podatkowy:
 - 1) uzyskały przychody z działalności, prowadzonej wyłącznie samodzielnie, w wysokości nieprzekraczającej 150.000 euro,
 - 2) uzyskały przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki, a suma przychodów wspólników spółki z tej działalności nie przekroczyła kwoty 150.000 euro,
- ▶ rozpoczną wykonywanie działalności w roku podatkowym i nie korzystają z opodatkowania w formie karty podatkowej – bez względu na wysokość przychodów.

Oznacza to, że jeżeli podatnik, który rozpoczyna działalność gospodarczą w danym roku podatkowym i wybiera opodatkowanie w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych, a w ciągu roku przekroczy kwotę 150.000 euro, to nie powoduje to zmiany formy opodatkowania.

Wręcz przeciwnie, nawet gdyby podatnik z tego powodu chciał zmienić formę opodatkowania na zasady ogólne, to w ciągu roku podatkowego nie może tego zrobić.

Wysokość uzyskiwanego przychodu w roku podatkowym wywiera skutek w odniesieniu do formy opodatkowania w roku następnym.

Przychodów uzyskanych z działalności wykonywanej samodzielnie nie łączy się z przychodami uzyskanymi z tytułu udziału w spółce.

Kwota graniczna przychodu uzyskanego w roku poprzednim, warunkująca prawo do opodatkowania w formie ryczału, wynosi obecnie 150.000 euro.

Kwota ta jest przeliczana na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu 1 października roku poprzedzającego rok podatkowy. W ten sam sposób są przeliczane również inne kwoty

wyrażone w euro zawarte w ustawie. Kurs 1 października 2010 r. wynosił 3,9465 zł, a więc równowartość 150.000 euro stanowi kwota 591.975,00 zł.

Prawo do opodatkowania w tej formie mają także podatnicy, którzy w roku poprzedzającym rok podatkowy byli opodatkowani:

- 1) wyłącznie w formie karty podatkowej, a obecnie nie spełniają warunków do opodatkowania w formie karty,
- 2) za część roku w formie karty podatkowej, a za następną część – na zasadach ogólnych, a ich przychody nie przekroczyły kwoty 150.000 euro.

Prawo do opłacania ryczału od przychodów ewidencjonowanych mają również podatnicy, którzy w ciągu roku podatkowego:

- ▶ po otrzymaniu decyzji w sprawie wysokości karty lub po otrzymaniu decyzji zmieniającej wysokość karty podatkowej wybrali opodatkowanie w formie ryczału ewidencjonowanego,
- ▶ po utracie prawa do karty podatkowej i powiadomieniu o tym urzędu wybrali ryczałt,
- ▶ po otrzymaniu decyzji odmawiającej przyznania opodatkowania w formie karty podatkowej wybrali ryczałt.

UWAGA!!!

Opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym podlegają osiągnane przez wszystkie osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą przychody z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wyboru tego mogą dokonać do 20 stycznia roku podatkowego.

W przypadku rozpoczęcia osiągnięcia przychodów z najmu w trakcie roku podatkowego, od 20 maja 2010 r. zmienił się przepis art.9 ust.4 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, w ten sposób, że pisemne oświadczenie o wyborze ryczału ewidencjonowanego składa się, naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu według miejsca zamieszkania podatnika, nie później niż do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym osiągnięto pierwszy przychód z tego tytułu, albo do końca roku podatkowego, jeżeli pierwszy taki przychód osiągnięto w grudniu roku podatkowego /zmiana w Dz. U. Nr 75 pod poz. 473/.

PRZYKŁAD 1

Pan Piotr Kowalski spisał umowę najmu mieszkania 1 lutego 2011 roku. Pierwszy przychód z najmu uzyskał 10 marca 2011 roku. Kiedy upływa mu termin do złożenia oświadczenia o wyborze ryczałtu ewidencjonowanego z tytułu opodatkowania przychodów z tego tytułu?

Termin ten, zgodnie z wyżej przywołanymi przepisami upływa, w dniu 20 kwietnia 2011 roku.

Zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1a ustawy opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych podlegają otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń z tytułu umowy **najmu**, podnajmu, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze.

Dla ustalenia wartości otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń z tytułu tych umów przepisy te odsyłają do art. 11 ust. 2–2b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Należny ryczałt wpłaca się do 20 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, a za miesiąc grudzień w terminie złożenia zeznania rocznego PIT– 28, tj. do 31 stycznia.

Ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych mogą być opodatkowane również przychody osiągnięte przez osoby fizyczne wykonujące **wolne zawody**, mieszczące się w definicji wolnego zawodu zawartej w art. 4 ust. 1 pkt 11 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne.

A oto definicja wolnego zawodu w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym, obowiązująca w 2011 r.

Wolny zawód to pozarolnicza działalność gospodarcza wykonywana osobiście przez lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystrycznych, felcerów, położne, pielęgniarki, tłumaczy oraz nauczycieli w zakresie świadczenia usług edukacyjnych polegających na udzielaniu lekcji na godziny, jeśli działalność ta nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej, z tym że za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu.